

Іван Іванович Падалка (1894-1937) –
видатний український художник
і теоретик мистецтва

Вибрані ілюстровані сторінки із
зібрання Відділу рідкісних видань
НБ НПУ ім. М. П. Драгоманова

Іван Іванович Падалка

Видатний український живописець, графік і теоретик мистецтва **Іван Іванович Падалка** народився 15 листопада 1894 р. Його вчителями у різні періоди були Опанас Георгійович Сластіон і Михайло Львович Бойчук.

Після закінчення науки в училищі 1917 року Падалка на початку наступного року записався до Української академії мистецтв. З цих років починається і його робота у книжковій графіці.

По закінченні Академії 1920 року став педагогом у Миргородському художньо-керамічному технікумі, а через два роки перейшов до Межигірського технікуму. Як відомого фахівця, його було скеровано до Харківського художньо-промислового інституту, де працював майже десять років (1925—1934). Два наступних роки Падалка був професором живопису в Київському художньому інституті.

Серед його учнів – Олександр Довгаль, Ісак Хотінок та ін.

Він проілюстрував «Слово о полку Ігоревім», «Леґенди Татр», «Кобзар», «Енеїду», декілька книжок для дітей тощо.

У колекції рідкісних видань НБ НПУ ім. М. П. Драгоманова зберігаються деякі видання, проілюстровані художником, які ми представляємо нижче.

Дідро, Дені. Вибрані твори. Т. 1. Черниця ; Небіж Рамо / Дені Дідро ; переклад В. Підмогильного ; [передм.: Сергій Родзевич ; худож. І. Падалка]. - Харків : Радянська література, 1933. - 308 с., 2 арк. іл. : іл.
Дідро, Дені. Вибрані твори. Т. 2. Жак-фаталіст і його пан / Дені Дідро ; переклад В. Підмогильного ; [худож. І. Падалка]. - Харків : Радянська література, 1933. - 274 с., 1 арк. фронт. : іл.

Майже всі художні твори Дені Дідро (1713-1784), французького філософа-просвітителя, творця «Енциклопедії», мистецтвознавця і письменника, побачили світ і принесли йому славу лише після смерті. Протягом кількох століть уся Європа відкривала для себе романи Дідро-митця, чий творчий пошук значно випередив свій час, але є актуальним і понині.

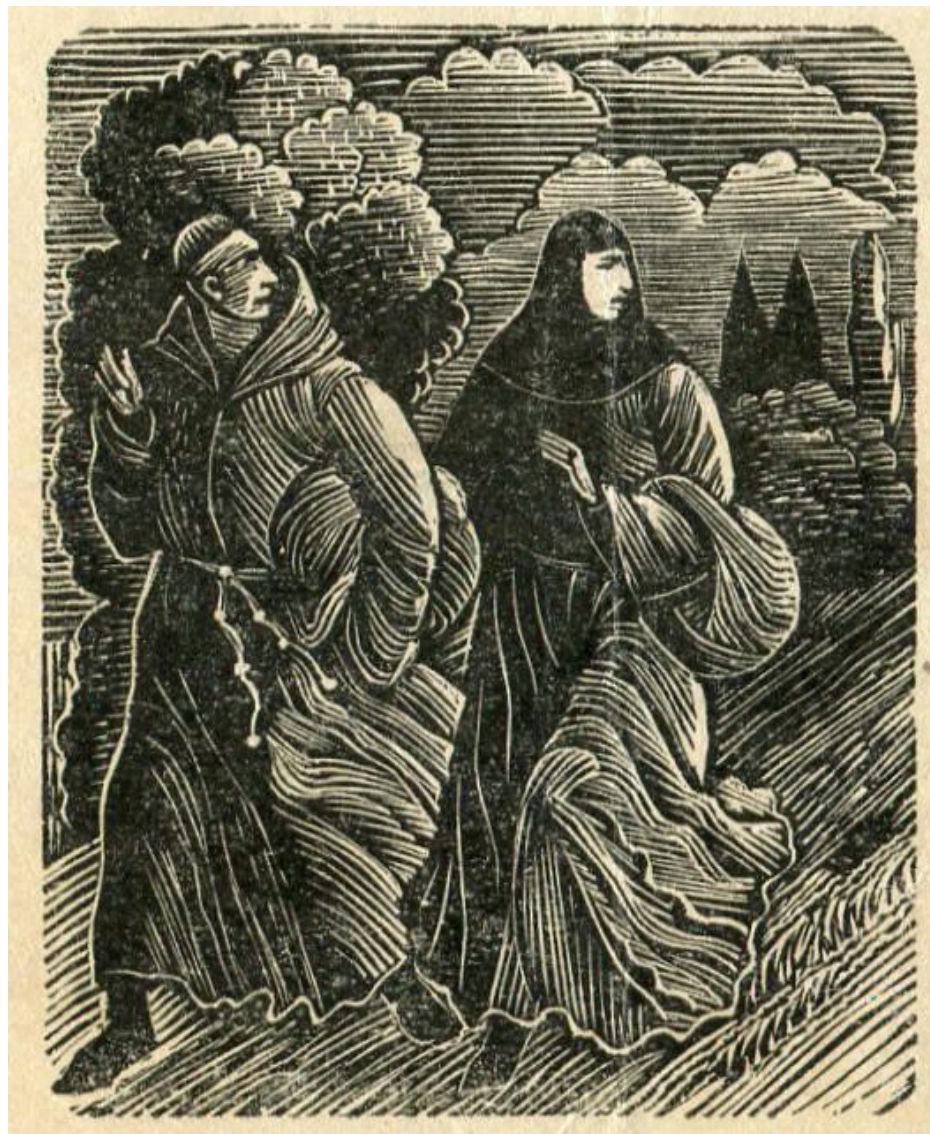
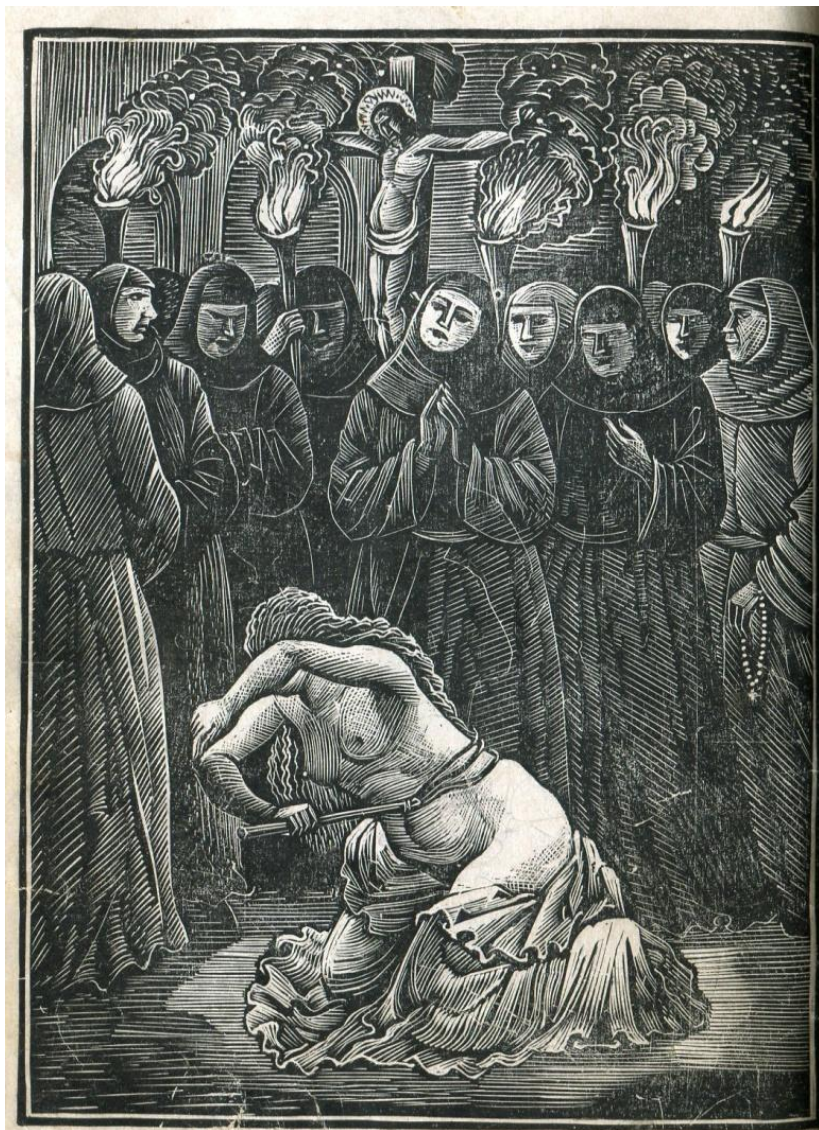
Першим, хто переклав ці твори українською мовою був Валер'ян Підмогильний (1901-1937) - письменник і перекладач, один з найвизначніших прозаїків українського «розстріляного відродження».

Він є автором низки оповідань, новел і повістей, романів «Місто» й «Невеличка драма»; перекладав твори французьких письменників – Анатолія Франса, Бальзака, Мопассана, Стендаля, Гельвеція, Вольтера, Дідро, Альфонса Доде, Проспера Меріме, Гюстава Флобера, Віктора Гюго, Жоржа Дюамеля.

Видання «Вибраних творів» 1933 року є досить рідкісним, оскільки вже 8 грудня 1934 року Валеріан Підмогильний був заарештований, а його твори вилучалися з бібліотек.

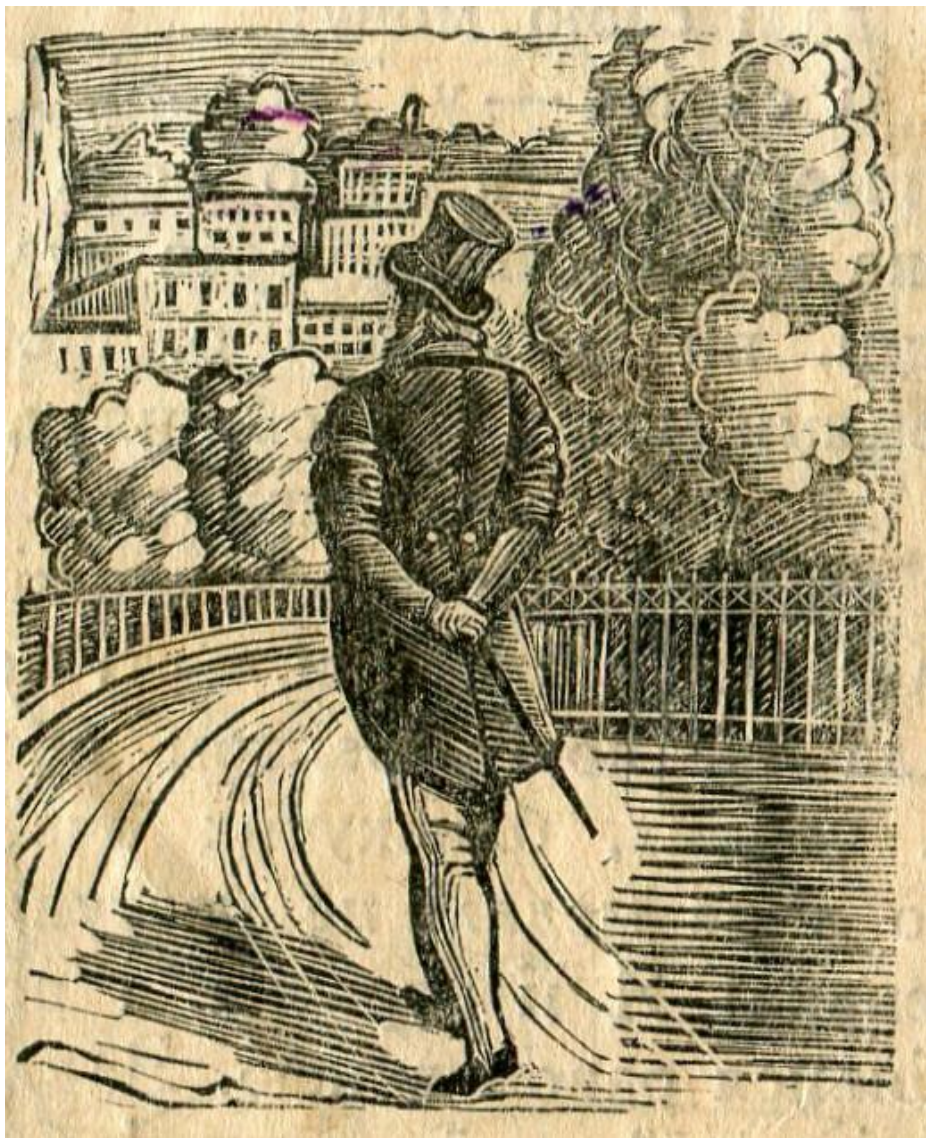
Ілюстрації І. Падалки до роману Дені Дідро «Черниця»

Ілюстрація І. Падалки до роману Дені Дідро «Черниця»

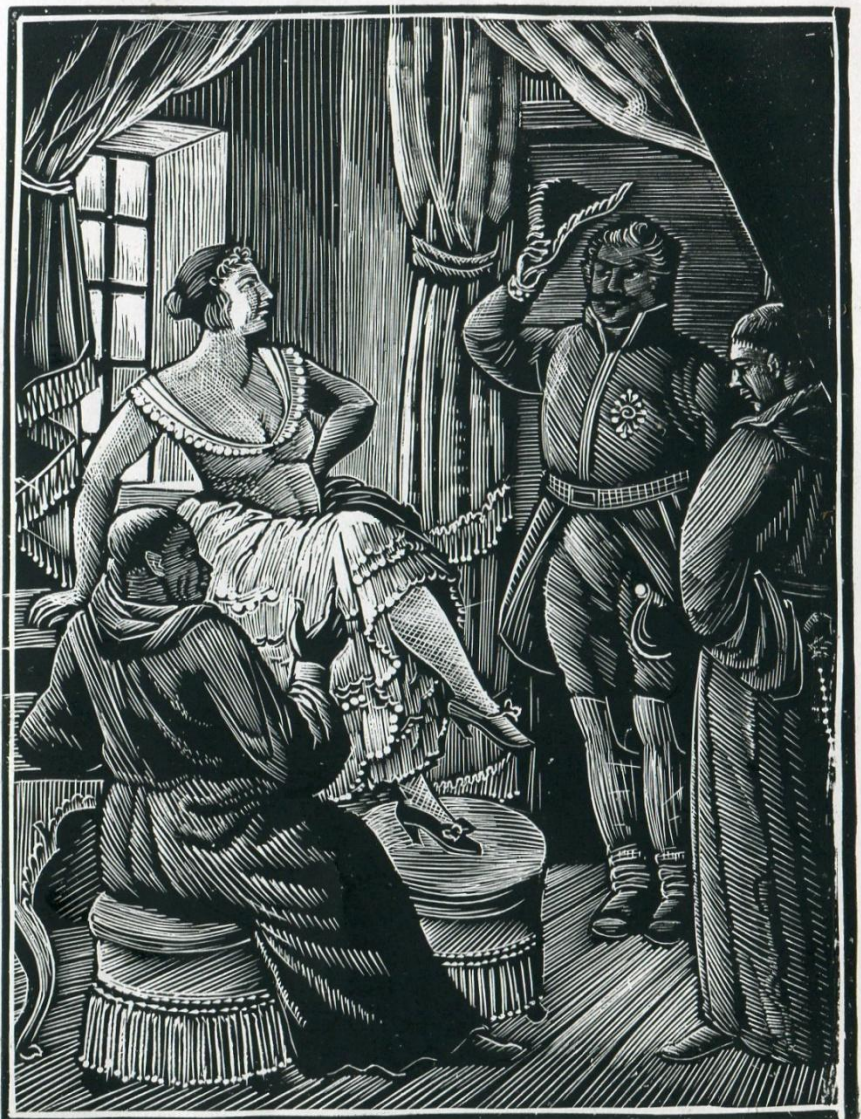
Ілюстрації І. Падалки до роману Дені Дідро «Небіж Рамо»

Ілюстрації І. Падалки до роману Дені Дідро «Небіж Рамо»

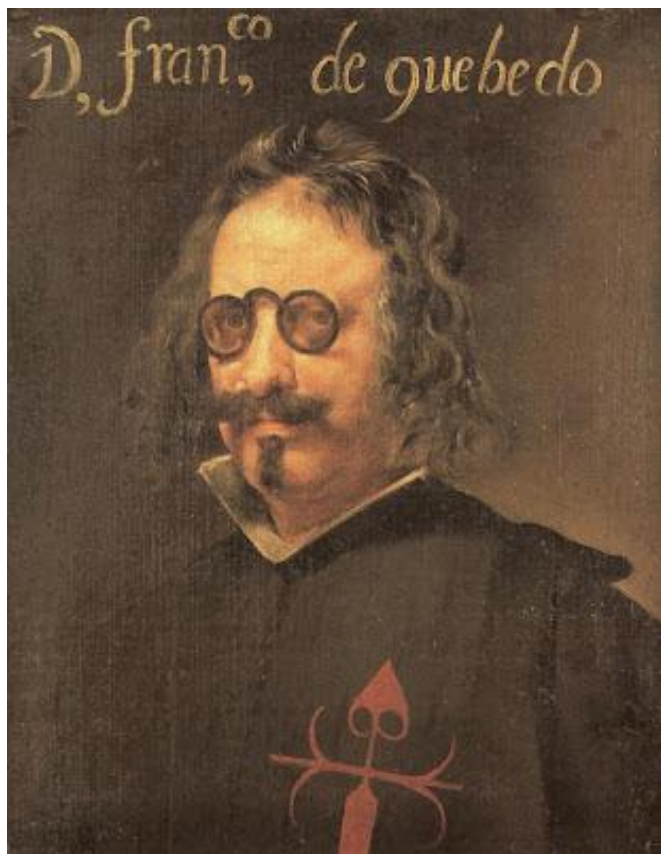
Ілюстрації І. Падалки до роману Дені Дідро «Жак-фаталіст і його пан»

Ілюстрації І. Падалки до роману Дені Дідро «Жак-фаталіст і його пан»

Кеведо-і-Вільегас, Франсіско Гомес де. Історія життя пройдисвіта, Пабло на ймення, зразка волоцюг і дзеркала крутіїв / Франсіско де Кеведо Вільегас ; з еспанської переклав Микола Іванов ; дереворити І. Падалки ; [вступне слово О. Білецький]. - Київ : Радянська література, 1934. - 191, [1] с., 1 арк. Іл.

Твори видатного іспанського поета і прозаїка епохи бароко Франсіско Гомес де Кеведо і Сантібаньєс Вільєґаса (1580-1645) відносяться до вершин іспанської літератури.

Роман «Історія життя пройдисвіта...» став етапним не лише у його творчості, а й в історії крутійського роману, на літературну традицію котрого він спирається.

Гострий сатиричний пафос роману посутньо вплинув на його долю: відразу ж після публікації «Пройдисвіта» з'явилися доноси інквізиції на наявні в романі насмішки над церквою і на аморальність. У 1646 р. «Пройдисвіт» був занесений до списку книг, що підлягають серйозній «чистці». Однак у читачів роман здобув популярність і був перекладений багатьма європейськими мовами.

Відомий український перекладач Микола Олексійович Іванов (альтернативне прізвище Іванів) народився у Харкові у 1890-их, згодом жив у Чернігові. По закінченні університету, викладав іноземні мови та багато перекладав з іспанської, англійської та фрназузької на українську.

Ілюстрації І. Падалки до роману Франсіско де Кеведо
«Історія життя пройдисвіта, Пабло на ймення,
зразка волоцюг і дзеркала крутіїв»

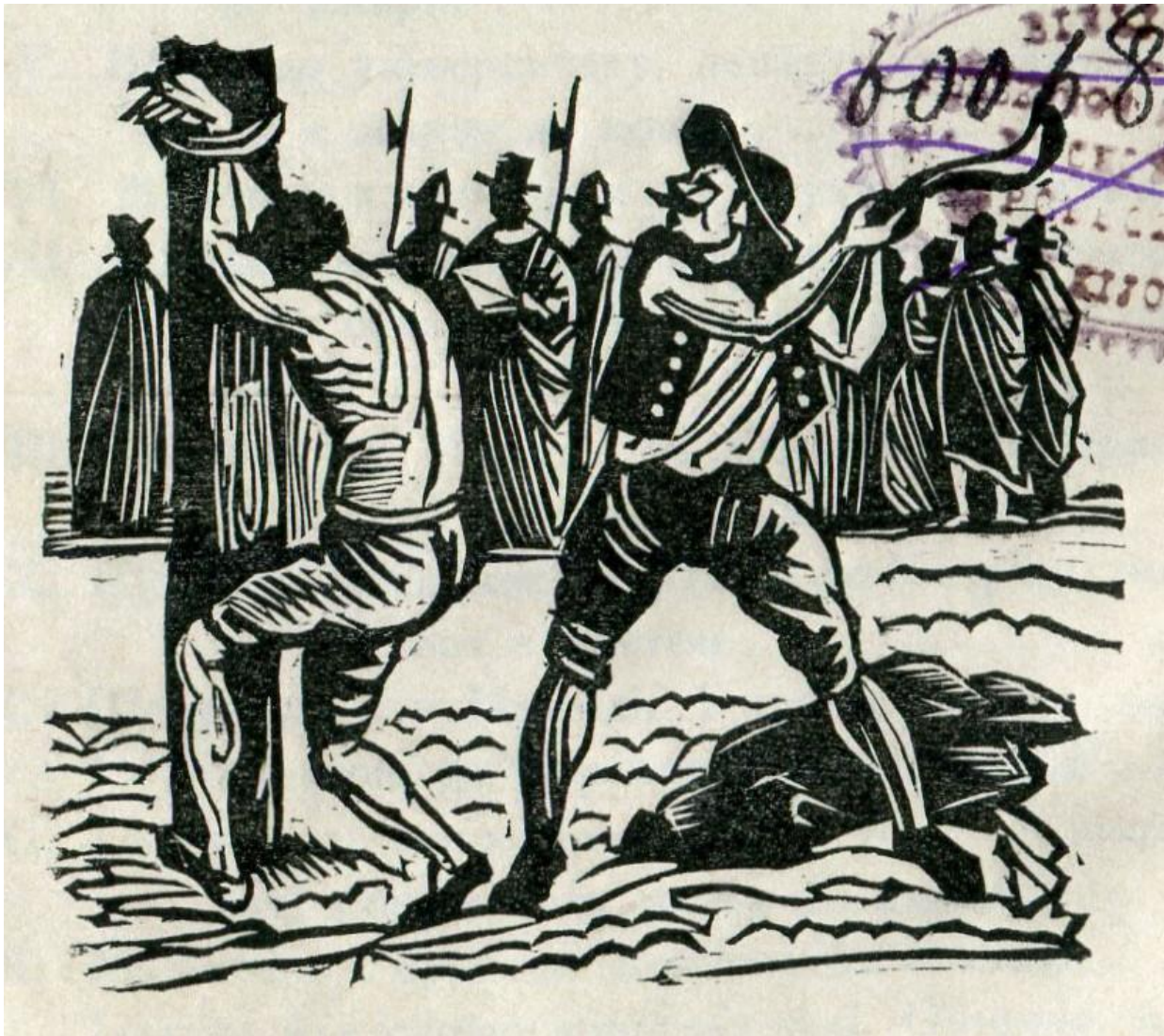
Ілюстрація І. Падалки до роману Франсіско де Кеведо
«Історія життя пройдисвіта, Пабло на ймення,
зразка волоцюг і дзеркала крутіїв»

Ілюстрація І. Падалки до роману Франсіско де Кеведо
«Історія життя пройдисвіта, Пабло на ймення,
зразка волоцюг і дзеркала крутіїв»

Ілюстрація І. Падалки до роману Франсіско де Кеведо
«Історія життя пройдисвіта, Пабло на ймення,
зразка волоцюг і дзеркала крутіїв»

Відділ рідкісних видань
НБ НПУ ім. М. П. Драгоманова
2017

Укладач І. Г. Торлін